

Warmteleveringsinstallatie AKZO Nobel Chemicals BV te Rotterdam

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

1 juli 2008 / rapportnummer 1923-50

1. OORDEEL OVER HET MER

Akzo Nobel Chemicals B.V. (verder Akzo) heeft het voornemen een nieuwe warmteleveringsinstallatie (verder WLI) met een thermische capaciteit van 75 MW te realiseren, op de locatie Akzo Nobel Botlek aan de Welplaatweg 12 te Rotterdam. Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland moet een besluit nemen over de wijziging van de Wet milieubeheer vergunning van Akzo. Ten behoeve van deze besluitvorming is een MER¹ opgesteld.

Oordeel over het MER

De Commissie is van oordeel dat de essentiële informatie voor de besluitvorming in het MER aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats bij de besluitvorming te geven.

Uit het MER blijkt dat de activiteit een atmosferische depositie heeft op de Natura 2000-gebieden Oude Maas en in mindere mate Solleveld & Kapittelduinen. De bijdrage van dit initiatief is weliswaar gering maar significante negatieve gevolgen op kwetsbare habitattypen kunnen in cumulatie niet worden uitgesloten gezien de hoge achtergronddepositie en de overschrijding van kritische depositiewaarden (zie verder §2.1).

Op basis van de informatie in het MER worden de beoogde CO- en NO_x-emissieconcentraties mogelijk niet altijd behaald. De Commissie adviseert de provincie daarom in de Wm-vergunning aandacht te besteden aan het monitoringsprogramma, zodat de juiste bedrijfscondities en daarmee ook de beoogde CO- en NO_x-emissieconcentraties, daadwerkelijk bereikt worden.

In het volgende hoofdstuk geeft de Commissie een toelichting op het hierboven genoemde oordeel, geeft zij aanbevelingen over natuur en een aanbeveling om het meest milieuvriendelijk alternatief nog milieuvriendelijker te maken.

2. TOELICHTING OP HET OORDEEL

2.1 Natuur

De natuurinformatie in het MER is van goede kwaliteit². Uit het MER blijkt dat de activiteit een atmosferische depositie heeft op de Natura 2000-gebieden Oude Maas en in mindere mate Solleveld & Kapittelduinen. Het MER vermeldt dat deze depositie effecten kan hebben voor habitattypen die gevoelig zijn voor verzuring en/of vermesting³. De bijdrage van dit initiatief is weliswaar gering maar significante negatieve gevolgen op de instandhoudingdoelstellingen van kwetsbare habitattypen kunnen in cumulatie niet worden uitgesloten gezien de hoge achtergronddepositie en de overschrijding van kritische depositie-

¹ Voor technische informatie over de m.e.r.-procedure, de rol van de Commissie, samenstelling van de werkgroep en een overzicht van de door de initiatiefnemer aangeleverde stukken wordt verwezen naar bijlage 1. In bijlage 2 is een overzicht van de inspraakreacties opgenomen.

² De Commissie constateert dat de in het MER opgenomen natuurtoets inhoudelijk vergelijkbaar is met een passende beoordeling in het kader van de Natuurbeschermingswet.

³ Atmosferische depositie kan, wanneer kritische drempelwaarden zijn overschreden, resulteren in vergrassing en verzuuring, waardoor de omvang en kwaliteit van beschermde habitattypen afnemen. De grenswaarden hiervoor zijn voor stikstofdepositie vastgesteld. Voor de zuurdepositie bestaan nog geen grenswaarden (zoals in het MER terecht gesteld).

waarden.⁴ Vanwege een te hoge achtergronddepositie en overschrijding van grenswaarden kan elke meetbare toevoeging (ook een zeer geringe) immers worden uitgelegd als een reële kans op significante negatieve gevolgen voor de betreffende Natura 2000-gebieden.

- De Commissie adviseert vanwege bovengenoemde effecten op de gebieden Oude Maas⁵ en Solleveld&Kapittelduinen de Habitattoets⁶ te doorlopen.

In de regio Rijnmond zijn veel activiteiten en projecten aanwezig die bijdragen aan de aanwezige (achtergrond) atmosferische depositie. Daarnaast zijn meerdere planologische ontwikkelingen voorzien die nog zullen gaan bijdragen aan deze atmosferische depositie. In de Habitattoets is het naast de beoordeling van afzonderlijke activiteiten en projecten ook noodzakelijk de gevolgen in cumulatie te bekijken. De hierbij benodigde bepaling van de cumulatieve gevolgen van alle relevante activiteiten en projecten is complex en omvangrijk.

- De Commissie geeft de provincie in overweging te onderzoeken of de Habitattoets (inclusief 'ADC-fase') collectief doorlopen kan worden voor alle relevante projecten.

2.2 Lucht

Op basis van de informatie in het MER worden de beoogde CO⁷- en NO_x-emissieconcentraties mogelijk niet altijd behaald. Hieronder volgt een toelichting.

Emissieconcentraties CO

In de WLI wordt oxygas⁸ verbrand, dit oxygas bevat onder meer CO. De hoeveelheid aangevoerd oxygas kan variëren. Door deze variaties is het belangrijk dat de bedrijfsvoering ook ingericht is op het maximale debiet aan oxygas, zodat de benodigde omzetting van CO gegarandeerd is. Dit is noodzakelijk om aan de emissie-eisen uit het BVA⁹ te kunnen voldoen. Op basis van de informatie in het MER wordt dit niet onder alle procescondities behaald.¹⁰

Emissieconcentraties NO_x

De verbranding van RDF (zie ook voetnoot 10) in combinatie met oxygas resulteert in relatief hoge concentraties aan NO_x in de rookgassen. Op pagina 4.17 van het MER is weergegeven dat een gemiddeld NO_x-verwijderingsrendement van 80% behaald kan worden. Op basis van tabel 4.9 van het MER wordt echter duidelijk dat een rendement boven de 80% noodzakelijk is om aan de beoogde emissieconcentraties te voldoen.

⁴ Zie ook de brief van 12 december 2007 van de Commissie voor de m.e.r. aan de provincie Zuid-Holland onder kenmerk 1684-146 op www.eia.nl.

⁵ Het gebied is nog niet formeel aangewezen als Natura 2000-gebied en heeft niet de status van Beschermd Natuurmonument. Tot het moment van definitieve aanwijzing kan rechtstreekse toetsing aan de Habitatrictlijn aan de orde zijn.

⁶ Indien significante negatieve gevolgen niet kunnen worden uitgesloten -ook bij twijfel over eventuele significante negatieve gevolgen- dan moeten de ADC stappen van de Habitattoets in de juiste volgorde doorlopen worden (Alternatieven, Dwingende redenen van openbaar belang en Compensatie, voor meer informatie www.minlnv.nl).

⁷ Koolstofmonoxide, bij het verbrandingsproces wordt dit omgezet in koolstofdioxide.

⁸ Oxygas is een afvalgas afkomstig uit de oxy-reactor van Shin-Etsu en bevat onder andere etheen, CO, ethyleendi- en vinylchloride.

⁹ Besluit Verbranden Afvalstoffen.

¹⁰ In het MER staan in tabel 4.6 variaties aan RDF-input (RDF staat voor Refuse Derived Fuel, RDF is een brandstof die wordt vervaardigd uit huishoudelijk afval of daaraan vergelijkbaar bedrijfsafval) in combinatie met een variatie aan oxygas-input bij een constante stoomproductie van 85 ton/uur weergegeven. Op basis van deze getallen zal het temperatuur- en/of zuurstofniveau in de vuurhaard te laag worden om voldoende CO-conversie te bereiken.

Conclusie

De Commissie verwacht dat de beoogde CO- en NO_x-emissieconcentraties bij een juiste bedrijfsvoering met de in het MER beschreven technieken (wel) behaald kunnen worden.

- De Commissie adviseert de provincie in de Wm-vergunning aandacht te besteden aan het monitoringsprogramma zodat de juiste bedrijfscondities - en daarmee ook de beoogde CO- en NO_x-emissieconcentraties - daadwerkelijk bereikt worden.

2.3 Meest milieuvriendelijke alternatief (mma)

In het MER is een variant voor de luchtzuivering uitgewerkt op basis van een natte wasser. Het mma in het MER bevat deze 'natte rookgasreiniging' ook. Het MER vermeldt dat de natte wasser een aantal nadelen heeft, zoals extra energieverbruik en niet af te zetten gips¹¹. Bij de beoordeling van deze variant is de natte wasser als 1^e schakel in het luchtzuiveringsproces geplaatst. In een andere configuratie van rookgasreinigingscomponenten waarbij de natte wasser als laatste schakel in het luchtzuiveringsproces is opgenomen, zal het energieverbruik aanmerkelijk lager zijn¹² en ontstaat wel goed afzetbaar gips.

In het MER wordt gesteld dat bij de toepassing van een 'droge rookgasreiniging' de combinatie 'cycloon – doekenfilter' ongeveer dezelfde stofemissies naar de lucht oplevert als de combinatie 'e-filter – doekenfilter'¹³. De combinatie 'e-filter – doekenfilter' kan echter een lagere restemissie opleveren.¹⁴ De Commissie constateert dat door toepassing van één van beide opties in het mma, het mma nog milieuvriendelijker te maken is.¹⁵

- De Commissie adviseert daarom bovenstaande mogelijkheden in het kader van het mma bij de besluitvorming te betrekken.

¹¹ Dit is een restproduct van de natte wasser. Door de gekozen configuratie zijn nog veel verontreinigingen in de luchtstroom aanwezig. Hierdoor is het gips ook verontreinigd en daarmee minder goed afzetbaar.

¹² Door de gaswasser op het einde van de rookgasreiniging te plaatsen behoeft het rookgas niet eerst te worden gekoeld om vervolgens voor de 'deNO_x' weer te worden opgewarmd.

¹³ Zie pagina 4.60, 4.61 en 4.62 van het MER.

¹⁴ Wanneer bij de combinatie 'cycloon – doekenfilter', het doekenfilter 400-1000 mg/Nm³ krijgt aangeboden (concentratie in rookgassen na cycloon), dan kan aan de uittrede van het doekenfilter 2 mg/Nm³ gerealiseerd worden. Het e-filter heeft een lagere uittreedconcentratie dan de cycloon bij dezelfde inputconcentratie aan stof, waardoor bij de combinatie 'e-filter – doekenfilter', het doekenfilter nog maar 20-50 mg/Nm³ krijgt aangeboden (concentratie in rookgassen na e-filter) hiermee is een restconcentratie van beneden de 1 mg/Nm³ in de praktijk haalbaar.

¹⁵ In het MER is uitgelegd, waarom in het kader van het mma gekozen is voor een 'natte rookgasreiniging' in plaats van een 'droge rookgasreiniging'. Afhankelijk van de keuze voor een 'natte rookgasreiniging' of een 'droge rookgasreiniging' kan één van de in deze paragraaf genoemde opties toegevoegd worden aan het mma.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Initiatiefnemer: Akzo Nobel Chemicals B.V.

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten provincie Zuid-Holland

Besluit: vergunning Wet milieubeheer

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C18.4

Activiteit: Bouw en realisatie van een warmteleveringsinstallatie met een thermische capaciteit van 75 MW

Betrokken documenten:

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumstandigheden of te onderzoeken alternatieven.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure: 2 mei 2007
aanvraag richtlijnenadvies: 1 mei 2007
ter inzage legging startnotitie: 7 mei 2007 t/m 4 juni 2007
richtlijnenadvies uitgebracht: 3 juli 2007
richtlijnen vastgesteld: 19 juli 2007
kennisgeving MER: 23 april 2008
aanvraag toetsingsadvies: 22 april 2008
ter inzage legging MER: 28 april 2008 t/m 9 juni 2008
toetsingsadvies uitgebracht: 1 juli 2008

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de (vooraf) gestelde eisen. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de eventuele tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij de besluitvorming. Is dat naar haar mening niet het geval dan signaleert de Commissie dat er sprake is van een zogenoemde 'essentiële tekortkoming'. De Commissie adviseert dan dat die informatie alsnog beschikbaar komt, alvorens het besluit wordt genomen. Overige tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

dr.ir. F.G. van den Aarsen
ing. A.J. Dragt
drs. S.J. Harkema (werkgroepsecretaris)
ir. A. van der Velden (voorzitter)
ing. R.L. Vogel

BIJLAGE 2: Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten, Amersfoort
2. Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond, Rotterdam

**Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Warmteleveringsinstallatie AKZO Nobel Chemicals BV
te Rotterdam**

Akzo Nobel Chemicals B.V. heeft het voornemen een nieuwe warmteleveringsinstallatie met een thermische capaciteit van 75 MW te realiseren, op de locatie Akzo Nobel Botlek te Rotterdam. Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland moet een besluit nemen over de benodigde wijziging van de Wet milieubeheer vergunning van Akzo. Akzo heeft ten behoeve van de besluitvorming hierover een milieueffectrapport (MER) opgesteld. De Commissie voor de milieueffectrapportage geeft in dit toetsingsadvies weer of het MER de benodigde informatie voor de besluitvorming bevat.

ISBN: 978-90-421-2429-5